

MENTAL HELSE UNGDOM

Helse- og omsorgsdepartementet
Postboks 8011 Dep
0030 Oslo

Vår referanse:
AJL

Deres referanse:
22/2404-

Dato:
26.08.2022

Hørings svar Nasjonal helse- og samhandlingsplan

Mental Helse Ungdom kommer med innspill på nasjonal helse- og samhandlingsplan ut fra organisasjonens, vedtekter, program, øvrige styringsdokumenter og samfunnsmandat forøvrig.

Mental Helse Ungdom er en interesseorganisasjon som jobber for at alle barn og unge skal ha en best mulig psykisk helse og at ingen skal ha det så vanskelige at døden blir eneste utvei. Organisasjonen er partipolitisk uavhengig og er åpen for ungdom som har eller har hatt psykiske helseproblemer, pårørende og andre interesserte, uavhengig av religion, livssyn, etnisitet, funksjonsnivå, seksuell orientering, kjønnsidentitet og som for øvrig støtter organisasjonens formål. Det er mulig å inneha hovedmedlemskap fram til og med det året man fyller 36 år. Dermed spenner organisasjonen over flere ungdomsgenerasjoner og gjenspeiler en stor andel av den norske befolkningen.

Det er pr i dag flere utfordringer når det gjelder samhandling av behandlingstilbud til barn og unge. De største utfordringene slik vi ser det ligger i samhandlingen mellom kommunehelsetjenesten og spesialisthelsetjenesten. Mental Helse Ungdom anser det som svært viktig at kommunale tjenester, barnevern og spesialisthelsetjenesten samhandler bedre for å kunne yte til det beste for den enkelte. Vi vet at mange barn og unge sendes ut av spesialisthelsetjenesten når de fremdeles har store psykiske helseproblemer. I noen tilfeller sendes de til en kommune som ikke har noe å tilby dem eller har svært lange ventelister.

Vi ser også et stort gap mellom behovet for hjelp og tilgjengeligheten i spesialisthelsetjenesten. Antall avvisninger i psykisk helsevern er fortsatt for høy for barn, unge og voksne. Vi er tilhengere av prinsippet om at hjelp skal gis etter LEON-prinsippet, men svært mange av de som blir henvist til spesialisthelsetjenesten og blir

avvist, har et hjelpebehov som er mer omfattende enn de kommunale tjenestene kan hjelpe med per idag. Derfor er det helt nødvendig å ruste opp kommunene for å kunne gi denne «mellomgruppen» et forsvarlig tilbud.

Regjeringen bør også vurdere om mindre kommuner i større grad bør samarbeide om behandling av lettere psykiske lidelser, slik at det er mulig å få på plass et forsvarlig helsetilbud utenfor spesialisthelsetjenesten som kan gi forsvarlig psykisk helsehjelp.

En annen utfordring er spredning i lokalisering av tjenestene. Vi mener oppstykkningen av hjelpen til barn og unge forhindrer god hjelp og mener at det må settes i gang et arbeid for utprøving og utredning av eventuelle sammenslåinger av tjenestene. Mental Helse ungdom vet at mange som oppsøker psykisk helsehjelp har behov for somatisk behandling av tilstander som er tett knyttet til de psykiske helseproblemene, vi mener derfor at somatiske og psykiske helsetjenester i større grad burde samlokaliseres eller i det minste ha en god plan for samhandling.

Brukermedvirkning i tjenestene på tvers av nivå er fortsatt ikke tilfredsstillende. Som Mental Helse Ungdom har påpekt fra Bjarne Håkon Hanssen var helseminister og til hver eneste statsråd for helse- og omsorgsdepartementet siden: brukerorganisasjonene er satt til å tilfredsstille et krav som tjenestene er pålagt å oppfylle. RHFer, HFER og kommuner har enorme behov for brukermedvirkning, men begrenset evne til å finansiere den. Brukermedvirkning kan, og skal ikke utvikles og leveres av tjenestene selv i et fungerende, vestlig, liberalt demokratisk samfunn. Derfor må brukerorganisasjonene regionalt og lokalt få langt bedre rammevilkår enn de har idag. Kurs, opplæring og oppfølging av brukerrepresentanter kan sørge for forsvarlig brukermedvirkning, ivaretagelse av unge representanter og høyere kvalitet.

Med vennlig hilsen

Martine Antonsen
Landsleder

Adrian Wilhelm Kjølø Tollefsen
Generalsekretær

